

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 30/21

Luksemburg, 2 marca 2021 r.

Wyrok w sprawie C-425/19
Komisja/Włochy, Fondo interbancario di tutela dei depositi, Banca d'Italia
i Banca Popolare di Bari SCpA

Trybunał oddalił wniesione przez Komisję odwołanie od wyroku Sądu dotyczącego środków przyjętych przez konsorcjum banków włoskich w celu wsparcia członków tego konsorcjum

Sąd słusznie orzekł, że środki te nie stanowią pomocy państwa, ponieważ nie można ich przypisać państwu włoskiemu

W 2013 r. włoski bank Banca Popolare di Bari SCpA (BPB) wyraził zainteresowanie subskrypcją podwyższonego kapitału Banca Tercas („Tercas”), innego włoskiego banku z udziałem kapitału prywatnego, który został objęty zarządem nadzwyczajnym ze względu na nieprawidłowości stwierdzone przez Banca d'Italia, włoski organ nadzoru w sektorze bankowym.

To wyrażone przez BPB zainteresowanie subskrypcją podwyższonego kapitału zostało jednak uzależnione od spełnienia warunku, że **deficyt majątkowy Tercas zostanie w całości pokryty przez Fondo Interbancario di Tutela dei Depositi (FITD). Jest to konsorcjum bankowe prawa prywatnego** o charakterze samopomocowym, którego obowiązkiem jest podejmowanie interwencji w zakresie gwarancji prawnej depozytów w razie przymusowej likwidacji w trybie administracyjnym któregoś ze swych członków. FITD jest także uprawniony do podejmowania interwencji o charakterze prewencyjnym w celu udzielenia wsparcia swemu członkowi, który został objęty zarządem nadzwyczajnym. Jest to jednak możliwe tylko wówczas, gdy istnieją perspektywy naprawy i należy spodziewać się mniejszego obciążenia w porównaniu z obciążeniem wynikającym z interwencji FITD w zakresie gwarancji prawnej depozytów, która zostałaby podjęta w razie przymusowej likwidacji w trybie administracyjnym tego członka.

W 2014 r., po upewnieniu się, że interwencja prewencyjna na rzecz Tercas jest bardziej korzystna pod względem gospodarczym niż zwrot zdeponowanych w tym banku środków finansowych w razie przymusowej likwidacji w trybie administracyjnym, **FITD postanowił pokryć ujemny kapitał Tercas i przyznać temu bankowi określone gwarancje. Środki te zostały zatwierdzone przez Banca d'Italia.**

W decyzji z dnia 23 grudnia 2015 r.¹ **Komisja stwierdziła, że ta interwencja FITD na rzecz Tercas stanowi bezprawną pomoc państwa** przyznaną przez Włochy bankowi Tercas i nakazała jej odzyskanie.

Włochy, BPB, a także FITD popierany przez Banca d'Italia, wniosły skargi o stwierdzenie nieważności tej decyzji. **W wyroku z dnia 19 marca 2019 r.² Sąd uwzględnił te skargi i stwierdził nieważność decyzji Komisji** ze względu na brak spełnienia przesłanek umożliwiających zakwalifikowanie interwencji FITD jako pomocy państwa, jako że interwencji tej nie można było przypisać państwu włoskiemu, ani nie była ona finansowana przy użyciu zasobów tego państwa członkowskiego³.

¹ Decyzja Komisji (UE) 2016/1208 z dnia 23 grudnia 2015 r. w sprawie pomocy państwa SA.39451 (2015/C) (ex 2015/NN) wdrożonej przez Włochy na rzecz Banca Tercas (Dz.U. 2016, L 203, s. 1).

² Wyrok z dnia 19 marca 2019 r. w sprawach połączonych Włochy/Komisja, [T-98/16](#), [T-196/16](#) i [T-198/16](#); zob. także komunikat prasowy nr [34/19](#).

³ Uznanie danego środka za „pomoc państwa” w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE jest uzależnione od spełnienia czterech przesłanek, a mianowicie od tego, czy ma miejsce interwencja państwa lub interwencja przy użyciu zasobów

Oddalając odwołanie wniesione przez Komisję, Trybunał orzekający w składzie wielkiej izby wyjaśnił swe orzecznictwo odnoszące się do możliwości przypisania państwu środków pomocy przyznanych przez podmiot prawa prywatnego, który nie jest ani instytucją państwową, ani przedsiębiorstwem publicznym.

Ocena Trybunału

Trybunał przypomniał przede wszystkim, że do zakwalifikowania korzyści jako „pomocy” w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE konieczne jest, aby korzyści te zostały przyznane bezpośrednio lub pośrednio z zasobów państwowych, oraz **aby można było je przypisać państwu.**

Odnosząc się konkretnie do możliwości przypisania organom włoskim interwencji FITD na rzecz Tercas, Trybunał stwierdził następnie, że **Sąd nie popełnił błędu, gdy orzekł, iż wskazówki przedstawione przez Komisję w celu wykazania wpływu włoskich władz publicznych na FITD nie pozwalają na przypisanie interwencji tego podmiotu na rzecz Tercas organom włoskim.**

W tym względzie Trybunał stwierdził, że Sąd prawidłowo zastosował orzecznictwo, w myśl którego to do Komisji należy wykazanie, na podstawie szeregu wskazówek, że przedmiotowe środki można przypisać państwu, a w związku z tym nie nałożył on na Komisję obowiązku spełnienia wyższego standardu dowodowego w odniesieniu do możliwości przypisania korzyści państwu, z tego tylko powodu, że FITD jest podmiotem prywatnym.

W związku z tym Trybunał podkreślił, że okoliczność, iż podmiot przyznający pomoc ma charakter prywatny, oznacza, że wskazówki pozwalające wykazać możliwość przypisania środka państwu różnią się od wskazówek wymaganych w przypadku, gdy podmiot udzielający pomocy jest przedsiębiorstwem publicznym.

Sąd nie narzucił zatem odmiennych standardów dowodowych, lecz przeciwnie, zastosował utrwalone orzecznictwo Trybunału, zgodnie z którym wskazówki pozwalające na wykazanie możliwości przypisania środka pomocy wynikają siłą rzeczy z okoliczności omawianej sprawy i z kontekstu, w jakim środek ten został przyjęty, przy czym **określone znaczenie ma w tym względzie brak powiązań kapitałowych między FITD a państwem.**

Trybunał wyjaśnił ponadto, że jego orzecznictwo odnoszące się do pojęcia „emanacji państwa”, które umożliwia jednostkom powoływanie się na bezwarunkowe i wystarczająco precyzyjne przepisy dyrektywy nietransponowanej lub transponowanej nieprawidłowo w stosunku do instytucji lub podmiotów, które podlegają zwierzchnictwu lub kontroli państwa, nie może być stosowane do oceny możliwości przypisania państwu środków pomocy w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.

Co więcej, Trybunał oddalił argument Komisji dotyczący ryzyka obejścia przepisów w dziedzinie unii bankowej. Komisja utrzymywała w tym względzie, że odmowa przypisania władzom państwowym interwencji podmiotu takiego jak FITD na rzecz banku z udziałem kapitału prywatnego stwarza ryzyko obejścia art. 32 dyrektywy 2014/19⁴, który przewiduje uruchomienie procedury restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, w sytuacji gdy instytucja kredytowa wymaga nadzwyczajnego publicznego wsparcia finansowego, odpowiadającego pomocy państwa. W tym względzie Trybunał zaznaczył, że możliwość uznania środka pomocy przyjętego w ramach systemu gwarancji depozytów za pomoc państwa prowadzącą do uruchomienia tej procedury restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji jest uzależniona od charakterystycznych cech owego systemu i przedmiotowego środka.

państwowych, czy interwencja ta może wywierać wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi, czy przyznaje ona beneficjentowi selektywną korzyść i czy zakłóca konkurencję lub grozi jej zakłóceniem.

⁴ Artykuł 32 ust. 4 lit. d) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiającej ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz zmieniającej dyrektywę Rady 82/891/EWG i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/24/WE, 2002/47/WE, 2004/25/WE, 2005/56/WE, 2007/36/WE, 2011/35/UE, 2012/30/UE i 2013/36/EU oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 i (UE) nr 648/2012 (Dz.U. 2014, L 173, s. 190).

Wreszcie Trybunał potwierdził, że to na podstawie analizy wszystkich wskazówek uwzględnionych przez Komisję i umieszczonych we właściwym kontekście Sąd orzekł, że instytucja ta naruszyła prawo, gdy uznała, iż organy włoskie sprawowały istotną kontrolę publiczną w odniesieniu do ustalania zakresu interwencji FITD na rzecz Tercas.

UWAGA: Odwołanie od wyroku lub postanowienia Sądu, ograniczone do kwestii prawnych, może zostać wniesione do Trybunału. Co do zasady, odwołanie nie ma skutku zawieszającego. Jeżeli jest ono dopuszczalne i zasadne, Trybunał uchyla orzeczenie Sądu. Jeżeli stan postępowania pozwala na wydanie orzeczenia w sprawie, Trybunał może sam wydać ostateczne rozstrzygnięcie w przedmiocie sporu. W przeciwnym razie przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania przez Sąd, który jest związany orzeczeniem Trybunału wydanym w ramach odwołania.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793